

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplacei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss-Bernat și la totete

Komjathy-ade.

(S). În ședința de Joi a dietei maghiare a fost vorba despre chestia națională. Kossuthistul Komjathy a vorbit în chestia aceasta, același Komjathy, care a pus-o în discuție și în primăvara anului acestuia, pe vremea când era la ordinea zilei rezolvarea chestiei cu rentele școalelor dela Brașov.

Și precum în primăvară, așa și acum, deputatul Komjathy a fost numai mediul, mai bine zis fonograf, care a recitat în dietă aceea ce i-s-a spus din altă parte. Isvorul adevărat îl știm și-l cunoaștem; e Bányfi cu colaboratorii sei din vestita secție a naționalităților, de tristă aducere aminte. De aceea, aceleași idei tocite, aceleași absurdități ridicule, aceiași ton și aceiași cinism păcătos și revoltător trece și prin vorbirea aceasta a lui Komjathy ca și prin cea de astă primăvară.

O deosebire este însă totuși între aceste două vorbiri ale lui Komjathy: pe când în primăvară omul i-s-a învățat bine lecția, de astă-dată a vorbit nepregătit și de aceea a dat numeroase și esențiale chicsere. Le vom înșira.

Komjathy începe cu imputarea ce o face guvernului, că n'are sistem bun în manauarea chestiei de naționalitate, și că asta vine de acolo, că nu are organismul recerut, nu are oameni cari s'îl informeze în mod exact, oameni cari cunosc limba română, și cari cunosc raporturile politice, istorice și etnografice ale chestiei acesteia.

Cine nu recunoaște în cuvintele acestea pe Bányfi și pe Jancsó Benedek, omul care cunoaște, — așa crede el, — raporturile politice, istorice și etnografice ale chestiei române? Și cine nu vede în cuvintele aceste exprimate dorința, de a se reînființa secția de naționalități, pentru-ca Jancsó Benedek și Jeszenszky Sándor să poată informa guvernul în chestia națională, așa cum îl informau sub Bányfi?

După-ce se plânge oratorul, că acum încep și Nemții din Bănat a se mișca și a-și afirma naționalitatea, face constatarea, că în politica Românilor e liniste; dar' motivul nu e acela, că guvernul ar fi mai energic, ci motivele sunt neînțelegerile interne în partid și criza financiară din România, precum și așa numita chestie: româno-bulgaro-macedoneană. Dar' și liniștea aceasta e numai aparentă; pentru-că mișcarea e pusă pe alt teren, pe cel economic, —

și aci Komjathy ne eșecută în mod sumar toate băncile, cari ruinează pe Maghiari și creează o clasă de mijloc română.

Firește, pentru acest lucru nepatriotic vina o poartă guvernul, care crede că prin tratare mai conciliantă, mai domolă, a naționalităților, va câștiga cooperarea lor la edificarea statului național maghiar. Dar' guvernul s'însală, pentru-că el, Komjathy, ține de eschisă posibilitatea aceasta. Și pentru-ce? Ne-o spune. Pentru-că s'aspus de curând în parlamentul român (?) din partea unui bărbat de stat, din cuvânt în cuvânt, că: »Dacă bărbaii maghiari de stat își vor scoate din cap utopia, pe care o numesc stat unitar maghiar, — va apăre negreșit ziua, în care soarta poporului maghiar și român va fi asigurată pentru totdeauna». Aci fonograful a făcut mare chicsor, pentru-că nu în parlament au fost rostite cuvintele acestea, ci dl V. A. Urechia le-a spus într-o scrisoare adresată compatrioatei lui Komjathy, doamnei Petrovich.

Dar' s'îmergem mai departe, că-i foarte interesant dl Komjathy. Zice că politica pasivă, defensivă, față de naționalități, nu duce la scop. Și nici nu e proprie a guvernelor maghiare, ci e impusă dela Viena. De aceea ori-ce act de tocmire cu naționalitățile e semn de slăbiciune pentru statul maghiar, pentru politica națională maghiară. Și cu cât e mai slab statul național, cu atât mai tari sunt naționalitățile.

Va s'îzică, trebuie începută o politică activă, ofensivă față de naționalități, cu sabie și gloanțe, pentru-ca statul, pe care earăși naționalitățile îl compun, s'îfie mai tare, ear' naționalitățile mai slabe. Ciudată logică kossuthistă!

Dar' durerea cea mai mare a lui Komjathy e legea naționalităților, a cărei abrogare sau modificare au cerut-o Secuii din Trei-Scaune; și el, Komjathy, le dă dreptate și cere și el abrogarea acestei legi, a legii, care în timpul nu prea de mult trecut forma punct de program pe seama kossuthiștilor, cari reclamau cu insistență esecutarea ei în mod leal și cinstit. Și acum vreau abrogarea ei? Atăta pagubă pentru noi!

Și de ce se s'îfi abrogată legea aceasta? Ne-o spune Komjathy. Pentru-că nu satisface nici pe Maghiari și nici naționalitățile. Și apoi legea aceasta a fost greșită din capul locului, pentru-că a decretat principiul majorității numerice. Acea însă nu nespune Komjathy, că unde mai sunt aceste majorități nu-

merice astăzi, când toate reprezentanțele municipale sunt compuse numai din Evreii viriliști și din slujbașii aleși la — porunca fișpanilor?

Il doare pe Komjathy și aceea, că biserica română și s'îrbă e națională, și în consecință cere revisuirea autonomiei bisericești, fie în întregime, fie în parte, va s'îzică earăși o idee bănffyștă. Mare grije îi face lui Komjathy și faptul, că Ungaria nu e stat independent față cu străinătatea, și de aceea guvernul maghiar nu poate influența, ca guvernul român s'îsteargă din programul seu chestia transilvăneană și s'înu tolereze mișcările ce tind spre slăbirea națiunii maghiare și a caracterului național; pentru-că el, Komjathy, ține pozitiv, că chestia transilvăneană figurează și acum în programul de politică internă al României! Va s'îzică, figura și mai nainte? Și noi nu șțiam nimica! Și încă figurează astăzi ca punct din programul politicii interne! Lucru mare trebuie că e pe acolo prin România.

Provoacă apoi dl Komjathy pe cei în drept, s'îgrijească mai bine de înformarea presei din străinătate, pentru-că astăzi întreaga-publicistică din străinătate e în contra Maghiarilor; ba încă și literatura științifică începe s'îfie influențată. Natural, dacă dreptatea e pe partea noastră, nu e pe a voastră.

În fine mai spune Komjathy un lucru mare. Politica activă din partea guvernului față de naționalități e necesară și pentru aceea, pentru-ca s'înu mai creadă nimeni că politica dela Viena nu-i uită de Români ei, de Slovaci și de S'îrbi ei. S'îo știe toți, că credința aceasta e deșăartă, pentru-că regele maghiar nu face politică contrară națiunii sale.

Drept aceea, Komjathy provoacă guvernul s'îpășească franc în fața Monarhului și s'î-l spună, că în interesul persoanei sale, a familiei sale, a tronului, s'îpermită Maghiarilor s'îfacă politică națională maghiară, pentru-că numai atunci pot trăi Maghiarii, dacă vor fi în stare s'îcreeze adevăratul stat maghiar național. Și aici s'îîncurcat reu bietul Komjathy. Pentru-că dacă e adevărat ce spune mai sus, că politica dela Viena nu se mai gândește la Români, Slovaci și S'îrbi ei, și că Monarhul nu face politică contrară națiunii, — atunci ce lipsă au Maghiarii s'îceară concesiune dela Monarch ca s'îpoată face politică națională maghiară? Și dacă au necesitate de această concesiune, atunci cum stăm cu politica dela

Viena, față de naționalitățile nemaghiare din patrie?

Dar' s'îo lăsăm înurecată, căci peste tot înurecată e vorbirea lui Komjathy, semnul că, cum am spus din capul locului, n'a învățat destul de bine pe de-arostul aceea ce i-a dat Jancsó Benedek, intîmul consilier al lui Bányfi. De aceea, — notă rea din diligență, die Komjathy!

Monument lui Baritiu!

Opt ani s'înt de când a trecut la vecinicie marele nostru Baritiu, și spre rușinea neamului românesc nu are nici cruce pe mormânt, care se vestească și celor-ce nu știu, unde s'înt depuse rămășițele pămîntesti ale luminatului bărbat al nostru din veacul ce apune.

Și putea s'îo aibă; pentru-că Academia Română, — al cărei president era, a trimis drept spese de înmormântare o sumă destul de considerabilă, din care putea s'îfie procurată și o cruce, cât decăt vrednicia de vrednicia celui-ce s'îar fi odihnit sub ea.

S'înu scrutam însă de ce nu s'îa făcut aceea ce trebuia s'îse facă, și s'înu căutam cine poartă vina pentru această trecere cu vederea. S'îne bucurăm, că cel puțin acum, după opt ani, se ia inițiativa pentru ridicarea unui semn pe mormântul lui Baritiu, și s'îie din partea cea mai competentă, din sinul comitetului central al Asociațiunii noastre, asemenea obligată memoriei mare-lui nostru bărbat, pentru-că și al ei președinte era.

Dl Iosif Sterea Șulufiu, membru în comitetul central al Asociațiunii, a adresat anume, propunere în scris comitetului central, rugând ca s'îie comitetul chestia în mână și s'îcaute modalitatea cea mai potrivită care poate duce la scop. Comitetul se va pronunța în ședința proximă (sperăm că în mod vrednic și demn) asupra acestei propuneri, care e de altcum de următorul cuprins:

On. comitet central! Opt ani s'înt deja trecuți de când unul dintre cei mai mari bărbai ai istoriei noastre contemporane își doarme somnul de vecie în cimierul gr-cat. din loc.

Un bărbat, cu care a rivaliza în iubire de feură și națiune, numai la puțin muritori din neamul nostru le-a fost dat.

Un bărbat, care a fost peste o jumătate de secol, în toate împrejurările,

un modest, fidel și laborios ziler, un demn și resolut apărător al vecinice persecutaturii popor român.

Acest bărbat — George Baritiu — fost președinte al Asociațiunii și al Academiei de științe din București, odihnește de 8 ani în mormânt, fără de a ave ca semn vizibil măcar o cruce, precum are cel de pe urmă muritor.

Privesc cu jale și nu găsesc esplanadă cum s'îa putut înlămpla aceasta.

Am comunicat ideea mea, priților la așezarea unei cruci mormentale, cu mai mulți domni colegi din comitetul central, și toți consimt, dar în privința esecutării planului difer.

Ba unii dintre domnii colegi s'îau esprima — ceea-ce e și părerea mea — că s'înu se facă din inițiativă privată — bună-oară un apel pentru colectă — ci ori-ce modalitate s'îar primi, comitetul central s'îo pună la cale.

Supun deci afacerea aceasta aprecierii onoratului comitet central și mă rog, ca în cea mai de aproape ședință s'îse pună la ordinea zilei.

Sibiu, în 1 Decembrie 1900.

Iosif Sterea Șulufiu.

Serisoare din Lipsca.

— 29 Noembrie 1900.

Noi, studenții români, s'întem împăștiți pe la diferite universități în patrie și în străinătate. Nici nu șțiam unii de alții, abia dacă ne cunoaștem cei cari studiem în același oraș; încolo nu întreținem nici o legătură, cum vedem că fac bună-oară colegii nostri sași, cari, nu-i vorbă, au avut dela cine învăța colegialitate între frații lor din Germania. Cât pentru interesele noastre comune de cultură și știință, abia mai cetim din când în când câte o notiță scurtă în foile noastre periodice, pe când — în lipsa unui organ propriu, cum îl au earăși studenții sași — ele ar trebui s'îfie locul nostru de întâlnire, care s'îmijlocească comunicarea și s'îînleanească schimbul de idei.

Cred deci, că vre-o câteva rînduri asupra celor-ce am avut prilej s'îcunoască de când s'înt aici nu vor fi lipsite de ori-ce interes, în primul rînd pentru colegii mei de pe la alte universități, dar' apoi și pentru marele public românesc, mai ales că obiectul de căpetenie al acestei notițe va trebui s'îl formeze — lucru ușor de înțeles — seminarul român.

Țin însă s'îaccentuez, că notița n'are altă pretenție, decăt de a servi

FOITA „TRIBUNEI”

Din Estetica Tragicului.

— Replică la răspunsul dlui Dr. Iosif Blaga —

de

Dr. Ghiță Pop.

(Urmare).

Așadară pentru-ce e necesară moartea eroului? Cumva ca s'îse ilustreze axioma, că ori-ce păcat trebuie ispășit? Nu, ci fiindcă numai suferind moartea, eroul în lupta sa poate s'îne procure plăcere tragică. Această moarte însă nu se prezintă ca o răsunare a universalului, ci ca o urmare logică și causală a faptelor ivorite din caracterul eroului. Cu alte cuvinte: noi trebuie s'îvedem cum eroul pas cu pas se înurecă în fele țesute de el însuși, până când cade în mormântul, pe care tot el, conștiința sau inconștiința, i-s'î sapă cu mâna sa proprie. Numai atunci moartea eroului ne procură plăcere tragică, o plăcere, care însă e cu totul diferită de satisfacția morală, pe care ni-o dă pedepsirea cu moarte a unui criminal.

Experiența ne dovedește aceasta; d. e.: Decapitarea Mariei Stuart în tragedia lui Schiller, împușcarea lui Posa, sugrumarea Desdemonei, uciderea Emiliiei etc. s'înt lucruri, pe cari am dori s'île vedem în fiecare seară, fără s'îne displăcă, pe când esecutarea publică

a unui făcător de rele ne umple de oroare, deși această moarte e satisfacția cea mai curată, ce se dă simțului nostru de dreptate, căci am văzut cu ochii pe omul cel amenințător căzută ca o ființă a păcatului.

Și acum s'îne întrebăm: cine e acel universal, care doboară pe eroul tragic? E cumva răsunarea legii morale, e »Nemesis», cum zice dl Blaga? Nu; puterea care strivește pe erou, s'înt pasiunile sale (cusururile); ele provoacă lupta cu mediul social în care trăiește (universalul); ele îl orlece într-atăta, încât alege pentru ajungerea scopului seu astfel de mijloace greșite sau negligează o astfel de datorință (vina), cari conduc tocmăi la contrariul dela ceea-ce doria el, adică la moartea fizică sau morală (catastrofa).

Că din ori-ce tragedie poți trage o învățătură morală, nu mai încapă în doială. Ba mai mult, se poate afirma că emoțiile estetice numai prin mijloace morale se pot realiza.

Eată cum este de a se înțelege aceasta: Artistul poate alege pentru opera sa chiar subiecte imorale. Un lucru însă se pretinde: moralitatea artistului s'îste pe un pedestal foarte înalt. D. e. dacă un autor dramatic ne va prezenta scene frivole și voluptuase, cu scop de a așța și răscoll în noi sensibilitatea și plăcerea patologică, cum s'înt multe din dramele naturalistilor moderni, atunci opera aceasta e de condamnat, fie tehnica dramei sau caracterizarea persoanelor ireproșă.

D. e. Marchisa, de Sardou; Miss Helyett, de Boucheron; Omul cu o sută de capete, de Moulin și Delavigne; Dr. Jojo, de Carré etc.

bilă. Din contră, dacă poetul ne arată, cum un caracter luptă în contra mediului corupt, frivoli și depravat, însă toată lupta e zadarnică, căci atins și el de corupția societății, pierie (s'îne gândim la »Sfîrșitul Sodomei» de Sudermann), atunci elementele imorale n'îse prezintă sub o formă cu totul deosebită.

În cazul ăntău poetul se țavăle în noroiul sensualității de dragul ei, în cazul al doilea el se ocupă cu sensualitatea din indignare contra ei.

În cazul ăntău moralitatea poetului stă foarte jos, în cazul al doilea stă pe un pedestal foarte înalt. Așa în poezie, așa în pictură, așa în sculptură.

S'îluăm de exemplu pe Macbeth. Din pășaniile acestui nefericit caracter am pute scoate următoarea învățătură morală: Pofia de domnie, potențată până la pasiune, duce la crimă, ear' aceasta la peire. Însă nu această învățătură morală, deși în sine frumoasă, mă atrage pe mine la teatru. E altceva: interesul de a vedea, cum pofia de domnie prinde rădăcini în sufletul lui Macbeth, cum această pofă îl împinge dela o crimă la alta, cum în urmă totul se conjură contra lui: dusmanii, prietenii, chiar propria-i conștiință, până-când din acest gigantic caracter nu mai rămâne decăt o ruină. Aceasta mă interesează pe mine și pentru aceasta a scris Shakespeare tragedia. Ear' învățatura morală s'îo scoată fiecare după plac.

Sittlich sei der Poet, kein Sittenprediger; lehren Soll er, allein nur so wie die Geschichte belehrt: Hater ein ewig Gesetz in geschlossenem Bild euch entfaltet, Sei ihm, die Moral drunter zu schreiben, erspart.

Moral s'îfie poetul, nu moralisator; s'îne învețe, însă numai așa cum ne învață istoria: Ni-a desășurată într-o vie iocană o lege eternă, S'îl scutim de a mai serie dedesubt și morala.

Aceste cuvinte ale poetului Geibel ar trebui s'île reamintească aceia, cari vorbesc mereu de »pedeapsă», »răspplată», »răsunare» în tragedia, unde se cere compătimitare. Da, dl Blaga, compătimitare, căci faptele nefericitei Othello, Lear, Macbeth, nefericitei Lady Macbeth etc. nu agită în noi sentimente de răsunare, ci ne umplu de groază contra crimet. Ei însuși, nefericitei făptuitori, cer mila și compătimitare noastră. Ear' noi nu putem decăt s'îli o acordăm din toată inima, nu putem altfel. Și aceasta e morală.

Caracterul lui Richard III.

Richard e un criminal, cum nu se găsește altul pe fața pămîntului, e un caodemon. Și cu toate acestea, dintre toate persoanele tragediei, Richard ne este cel mai simpatice. Dacă n'am simpatiza cu el, dacă nu l'am admira dela început până la sfîrșit, tragedia aceasta de mult ar fi fost fluiată. Același lucru cu Macbeth. El și soția sa s'înt criminali, pentru-că în complicitate au ucis pe regele Duncan. Și cu toate acestea simpatia noastră s'înt cu el, numai cu el. Dacă n'ar fi așa, tragedia Macbeth n'ar fi aceea ce este: un capo-d'operă.

Așa am zis în critica mea, vrînd s'îdocumentez dlui Blaga, că noi judecăm pe eroul tragic din alt punct de vedere, decăt al codului penal.

În răspunsul sen dl Blaga combate această afirmare, susținînd că numai

(Va urma).

acelora pe cari îi interesează puține date de cronică obiectiv.

În primul rând cred, că vor prezenta interes cursurile pe cari domnul Weigand le-a anunțat pentru semestrul acesta. Le înșir mai la vale:

•Curs practic de gramatică românească (2 ore). Mână în mână cu acest curs dl Weigand, precum a spus în introducerea, având ocazie să experimenteze insuficiența gramaticilor românești pentru usul Nemților, are de gând să scrie în suși o carte de felul acesta.

•Curs introductiv pentru compunerea de lucrări științifice pe terenul filologiei române (2 ore).

•Eserciii etimologice și sintactice în limba albaneză (2 ore).

•Institut pentru limba română: Lectură folclorică.

Cursurile s-au început la 12 Nov., dl Weigand întorcându-se numai cu puține zile înainte din călătoria științifică ce întreprinsese prin România.

Un interes special cred că prezintă cursul din urmă compus din două ore, una în care se cetește și se explică texturi folclorice moderne și alta pentru cei mai progreseți, în care se traduc și se comentează piese din cărțile vechi. Drept introducere la cursul seminarial, dl Weigand a dat o schiță pe scurt a călătoriei sale din vara trecută. A vizitat de astădată Dobrogea și partea cea mai mare a Moldovei. Pe lângă un bogat material dialectal, a mai adus cu sine o serie de interesante fotografii luate la fața locului.

După seminar urmează obiceiul o convenire mai legeră, dându-se astfel prilej pentru formarea unei legături mai intime între membrii seminarului. Acesta sunt de prezent în număr de aproape douăzeci, dintre cari partea cea mai mare Germani, un Spaniol din Madrid și patru Români, între ei un transilvănean.

Asupra întocmirii și mersului seminarului cred că după cele comunicate de dl I. Pușcariu în „Noua Revistă Română”, nu mai este nevoie să reviu de data asta. Deci deocamdată atât.

Dacă mi-a succedat, în măsură cât de mică, să deștept interesul pentru acest fel de comunicări și să îndemn și alți colegi a accentua în raporturile lor deopotrivă pe lângă partea socială și cea științifică, notița de mai sus și-a ajuns scopul.

I. Borcia.

Revistă externă.

Chestia chineză.

Se pare, că chestia chineză intră tot mai mult în stadiul pacific. Guvernul e informat, că puterile au primit proiectul Statelor Unite de a nu păși cu pretențiuni exagerate față de China. Pe baza aceasta corpul diplomatic a stabilit condițiile de pace, cari au și fost înaintate reprezentanților chinezi.

•*Novoie Vremia* din Petersburg e informată, că contele Waldersee a primit ordin să sistese deocamdată expedițiile militare.

Chestia Burilor.

Chestia Burilor începe de nou a se desvolta favorabil. În toate părțile Oranului și Transvaalului se ivesc comande nouă și se dau lupte cu Englezii. Chiar și în țara Cap crește agitația între populațiunea olandă, așa că garnisoanele engleze au fost întărite pretutindenea, ear' *Roberts* a cerut de nou 20.000 mii de soldați, semn că Burii încep earăși a se ridica în picioare.

Pe când aceste se petrec departe în Africa, în Europa bătăranul Krüger se născute a folosi cauzei Burilor.

În Franța *Krüger* a fost primit foarte bine, chiar și în cercurile oficiale, fără a se ști deocamdată, că într-o dată înaintat chestia intervenției. *Krüger* a plecat acum prin Belgia la Berlin, cum se crede. La plecare, precum și pe la gările belgiene și-au făcut mari ovații.

Nu se știe, că în Berlin cum va fi primit *Krüger*, de oare-ce informațiile se contrazic. Se afirmă, că el va merge și la Livadia, la Țarul și la Viena.

Prințul Münster.

Ambasadorul Germaniei la Paris prințul Münster se retrage din postul său, atât de important pentru cele două state. Münster se retrage din cauza bătrâneții. El și-a exprimat părerea de bine, că a putut stabili o armonie între cele două state.

Un răspuns.

„Tribunei Poporului” și

Negustorilor din Valea-Almajului.

Am ajuns acel timp al vieții noastre naționale, când nu se mai respectă nici „interese române” — nici muncă cinstită; — ba chiar postulate, ca onoarea și demnitatea în ființa lor ideală se pângăresc și izbite în desfrul nostru propriu se desvâlesc, spre a se ridica „cultul” demoralizării pentru aceia, cari vor avea se iese căma acestui popor nefericit.

Am ajuns timpul decadenței.

Din toate unghiurile țării nu se aude, decât glasul acestui timp, care nimicește templul idealilor și sfirică cartea — glorioaselor fapte și lupte naționale.

Din entuziasmele trecutului n'au rămas, decât zdrențele unui suflet scobit de vermele decadenței și toate manifestările noastre sunt acoperite cu fătărnici, ce stă în ajutorul mârșavului „egoism”.

Și ca un blăstem al sorții — tocmai acum, când mai mare nevoie e de o reculegere — cu durere trebuie să ne arătăm slăbiciunile și se arătam răul, care bântue rindurile neamului.

Sunt puțini, cari desbrăcați în sufletul lor de interesul propriu, se vegheze tesaurul unui popor și se-l augmenteze prin muncă cinstită conform gradului de importanță, ce se resfrânge în cutare sau cutare direcțiune și conform recerînțelor de viață a unui popor.

Acești puțini însă, espusi unei opinii croite de un ziar ca „Tribuna Poporului”, se văd în fața neîncrederei... timbrați de oameni exploatați ai cauzei își pierd intensitatea, cu care au început munca, — ba alții făcuți imposibili se retrag cu totul de pe terenul public românesc.

De ce?

Există niște bărbați, cari își au expresia în susnumita „gazetă”, și cari au fericirea de a fi politicieni români cu oel mai lipicios program — cu programul „geschäftsesc”.

Adecă idealul lor este „ego” cu toate postulatele sale.

Pentru acest „ego” vânează neconținut după abonenți și pentru asigurarea acestora mai descarcă câte-odată fantasia — cu lucruri, cari numai onoarei și demnității românești nu servesc.

Ba chiar denotă demoralizarea cea mai categorică în politica noastră națională.

Din întâmplare cetese „Tribuna Poporului” din 6 Oct. a. c. (nr. 177) și după mai multe cioplituri din programul lor încep o „întimpinare” — subscrisă de un Polon cu numele *Osecky*, de niște Nemți cu numele *Fesgl* și *Jerom* și de vre-o câțiva negustorași români. Această „întimpinare” scrisă într-un ton obișnuit politice arădane — tractează chestiuni din „Valea-Almajului” și sbiciuind banca internațională „Almajana” scrie cu cea mai mare înverșunare contra băncii rom. „Nera” și contra societăților comerciale „Gërboviceana” și „Prilipeceana”. Apoi, ca să fie mai patetică terminăază cu alumnii la adresa preotului din Gërboveți președintele societății „Gërboviceana”.

Înainte de a reflecta la chestiunile din „Valea-Almajului” — să-mi fie permis a pune următoarele întrebări politicienilor arădani:

Interes românesc e să dai loc astorfel de „întimpinări” — în ocolanele unui ziar, a cărui „patent” național neconținut îl glăsuiești?

Demnitate românească e să faci plăcere unor străni ca *Osecky* etc. — cari își bat joc de niște instituțiuni românești?

Oare organ național e acel ziar, care publică alumnii subscrise de niște străni la adresa unui preot românesc — numai pentru-că acela e președintele societății „Gërboviceana” — și pentru-că e părintele acelu „minor” *Novacovici*, care a îndrăznit și îndrăznește să vî timbreze de „speculanți”?

Oare d-voastră, fiindte desbrăcate de orice sentiment delicat, — așa prețuși onoarea unui preot român, încât, dacă acela voeste să se apere cinstea contra unor alumnii perfide — nu-i publicați scrierile?

Și în fine consimțiți cu următoarele aserțiuni a suspomeniților negustori, cărora le-ați dat onoarea în ziarul d-voastră?

Eată câteva rinduri:

„Ear’ referitor la spus-a „anonymului” asupra comercianților din Valea-Almajului cu privire la mișcarea lor contra înființării societăților comerciale se vede, că d-lui foarte puțină cunoștință are despre lucrurile, ce se petrec în lume, binevoiască a ceti ziarele și va vedea, că toată presa și chiar și cea română (!) este contra acestor institute comerciale, — pentru-că din experiențe se știe, că de obicei la toate întreprinderile de soială acesta cupușină excepțiune fundatorii au păpat capitalul și acționarii au rămas cu buzele umflate...”

Ați răspuns? Va să zică să tragi la îndoială cinstea unor bărbați cinstiți, cari jertfesc din al lor, numai ca să vadă un progres național. Muncesc ziua noaptea și când munca e terminată să-i judeci

cu obiectivitatea reflectată din focularul „eului” său propriu!

Dacă tu ești egoist — toți, cari muncesc sunt pătunși de mârșavul „egoism”.

Mai mult, — acei oameni, cari au străduit la înființarea acestor societăți sunt protejți de a fi defraudanți; — „Cu puțină excepțiune fundatorii au păpat capitalul și acționarii au rămas cu buzele umflate...”

Ce se însemne aceasta? Dovediți domnilor politicieni — și d-voastră mari gospodari ai comerțului național!!

Nu-i vorbă, e ușor a scrie numai ca să isbești în caracterul unor bărbați onesti, dar’ potfiți și acum adunați „penetele” resfirate ale calumniilor d-voastră.

Nu-i așa — faima s’a răspândit? Defraudanți? Numai, ca să stîrnești neîncrederea poporului față de preoți — și peste tot față de conducătorii lui.

Dar’ se privim lucrurile din „Valea-Almajului”.

Se înființară institutul „Nera” — și societățile comerciale „Gërboviceana” și „Prilipeceana”, — slujbașii administrației negreșit, că se vîzură înșelați în așteptările lor.

Doar’ însuși protopretorul a venit cu programul, ca să stîrpească hidra agitatorilor valahi.

Când colo, ce se vezi? Agitatorii întăresc românismul pe terenul economic.

E rău! Ungaria se prăbușește!

Trebuie făcut ceva, ca să o mîntuim. Deci vom da permisiune negustorilor poloni, nemți, jidani și români, să-și facă un conventicul contra societăților comerciale împotocoale la tribuna — și scutite prin lege. Fapta dlui protopretor — pentru care i-s-a mai pus întrebări în „Tribuna”, dar’ d-lui nu vrea să știe nimic.

Să i-o spun eu! „Să n-o pășesti, dle protopretor, ca antecesorul d-lale Szabó!”

Hotărârile acestui „congres” au fost publicate prin foile nemțești și ne sunt cunoscute din „Tribuna”.

Negreșit, că cei interesați au pășit energie, desmintînd calumniile negustorilor, cari zic că aceste societăți sînt efuzul tendențelor politice, personale și antisemite.

Da politice! Pentru-că am voit să scăpăm poporul de corupția, pe care d-voastră negustorași români ați răspândit-o printre poporeni pe terenul politic.

Antisemite! Pentru-că nu ne place de Jidani — și pace! Știți doar’ pentru-ce? Căci cred, că nu cu ochi buni priviți la imputăricirea Jidanului S, de spre care amintiri.

„Nai, ce să faci!” La nevoie trebuie să te aliezi și cu... Ba; ca să ne îndulcim pe lângă stăpînire, trebuie să apărăm și pe Jidani.

Nu e rușine să cerșești marinimositatea Românilor, ca să te recunoască de Român bun??

... Eată ce zic domnii negustori: „... ear’ cetățaiți (subscriși) sînt toți Români — se înțelege Români, de aceia, cari nu strigă în gură mare, că sînt fericitorii poporului...”

Da! Români! Prețurile întreite și insuțite... procesele pentru 20 cr. Marfă cumpărată din ex-magazinele fabricanților — rosolită de tocitura vremii.

Și în sfîrșit „galbocuri” înaintea casei și „portofoliu” de primar... etc. Potfiți și desmintiți cele scrise din „Tribuna” — nu de mult.

Că sînteți Români ați dovedit-o și prin „întimpinarea” din chestiune.

Ca să încheiu — spre distracția onoraților cetitori, trebuie să amintesc și „juriul de onoare”, care s’a format în Bozovici între părțile dușmănoase.

Adecă „Nera” și „Almajana”. Sublimă idee! Acesta este forul suprem, care desgoleşte „anonimii”. Și întruna din desbateri „mi-au cam suspiciunat” și modesta mea persoană zicînd, că eu aș fi „curierul” „Tribunei Poporului”. Se știe, că în acest ziar n’am scris nici o literă.

Dar’, ca să mă cunoașteți, am scris în „Tribuna”. De ce nu ați răspuns la cele scrise? Terminînd odată pentru todeauna declar, că la „întimpinările” d-lor nu mai răspund nimic, ci îmi voiu și datorința de fiu al neamului și nădejduesc, că vom afla mijloacele pentru sanarea „răului”, care bântuie în Valea-Almajului.

E timpul decadenței și datorința unei trimiri e, să vegheze tesaurul neamului.

Gratz, la 24 Nov. st. n. 1900.

G. Novacovici.

La
Abonament lunar
pentru
Decembrie st. vechiu
învită
Administrația ziarului „TRIBUNA”

Cronica zilei.

Sibiu, 3 Dec. n. 1900

Memento. 8 Decembrie: Adun. gen. a „Soc. entru înființarea unei școli de fete române în Oradea-mare”, în localul instit. „Bihoreana”.

Din cauza sfînteii sărbători de mîne numărul proximal foilor noastre va apăre numai *Mercuri seara*.

† D. V. Păcățian. Cu adîncă părere de rău înregistrăm moartea bunului Român, Dumitru V. Păcățian, — droguist în București, fratele șefredactorului nostru, dl T. V. Păcățian, — urmată ieri seara la București, după lungi și grele suferințe. Decedatul a fost unul dintre întemeetorii societății politice „Carpații”, al cărei secretar era dela înființarea ei, și a fost activ și pe terenul literar, dînd literaturii române cartea „De pe la noi”, romanele scrise în dialect bănățenesc. Îl deplînge, afară de mult intristatul seu frate, veduva *Margareta* născută *Neubert*, cu copilașii *Corneliu* și *Mitică*.

Hirotoniri. Duminecă, 2 Decembrie a. c., au fost hirotoniți întru presbiter, prin I. P. Sa arhiepiscopul și metropolitul Ioan Mețianu, diaconii *George Hamsea*, ales paroh în *Sepsi-Sângeorgiu* (tractul Treiscaunelor) și azi *Iosif Comanescu*, ales paroh în *Ghimbar* (tractul Branului), ear’ clericul cu preșătre extraordinară *Ioachim Triff*, a fost promovat la gradul de diacon.

Coroane eterne. Dl *Ioan Salco*, proprietar în *Mercuria* a dăruit fondului veduvilor și orfanilor meseriașilor români, creat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” suma de 1 coroană în amintirea regretatului *Ioan Stroia*, fost proprietar în *Cacova* (lângă Sălaj). Starea fondului 672 coroane 78 bani.

Necrolog. Subsemnații cu inima adînc intristată anunță tuturor cunoșcilor moartea prea timpurie și neașteptată a mult regretatului și iubitelui lor soț, tată, frate, cumnat și soț, *Sebastian Henzel*, întîmpat la 2 Decembrie st. n., orele 10 dimineața, carele, după un morb scurt dar’ greu, în al 65-lea an al vieții și al 38-lea al fetei sale căsătorii, împătășit fiind cu sfîntele taine și-a dat nobilul seu suflet în mîinile cereșcului Tată. Rămășițele pămîntești ale scumpului decedat se vor așeza spre odihna vecinică, Marți, în 4 l. c., la orele 2 p. m., din locuința *Quer-gasse* nr. 7, în cimiticul gr.-or. Poarta-Turnului. Sibiu, 3 Decembrie st. n. 1900. Fie-i țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată! *Roza P. Henzel*, ca soție; *Aurelia*, fiică; *Valeriu*, *Basiliu* și soția *Elena* născ. *Geloulescu*, *Sabin*, *Nicolae*, ca fii și noră; *Elena* mărit. *Gendel*, *Julia* mărit. *Mărginean*, *Roza* mărit. *Deceanu*, ca surori.

Teatrul înfrîțirii. „Bud. Hirlap.” scrie următoarele: Sămbătă a fost zi de mare sărbătoare pentru locuitorii orașului *Lugoș*. Nou edificatul teatru orășenesc a fost deschis. Sărbările s’au început cu gedința festivă a reprezentanților orășenești, la care au luat parte toți membrii, între cari și episcopul *Dr. Radu*. După-ce primarul *Marsowsky* a spus istoria edificării teatrului, s’a sculat *Virgil Tomiciu* și în numele Românilor a sărbătorit importanța culturală a deschiderii teatrului. A dat expresia dorului seu, că precum înfrîțirea tuturor locuitorilor, fără deosebire de naționalitate, a ridicat acest teatru, așa să fie în vecii vecilor acest teatru cheazășia bunei înfrîțiri și a iubirii dintre locuitorii orașului și a comitatului. În urmă apoi dl *Tomiciu* a propus ca primarul să i-se dea mulțumită protocolară pentru zelul cu care s’a îngrijit de edificarea teatrului. — Seara a fost reprezentație de deschidere, la care au luat parte activă corurile reuniunilor de cîntări germane, maghiare și române.

Furtună de mare. Din *Veneția* se telegrafează că înfricoșata furtună de pe marea Adriatică deja de mai multe zile bîntuie grozav. În *Veneția* a cauzat pagube enorme. Potopul se simte și în *Roma*, *Genua*, *Firenze*, *Bologna* etc. În *Genua* potopul a dărîmat o casă cu 4 etaje-uri, după-ce mai întăiau apa i-a stricat fundamentul. S’a vestit apoi că această furtună de mare a naufragiat și vaporul ungar *Hegedus Sándor*. Această știre însă nu s’a confirmat încă.

Noul comitet al Ligei culturale, secția din București, întrunindu-se la 30 Noembrie, în ședință ordinară, s’a constituit în modul următor:
Președinte: *Sava Șomănescu*.
Vicepreședinte: *Colonel I. Bădulescu* și locot.-colonel *Tudoriu*.
Cassar: *G. I. Bombă*.
Secretar: *I. T. Ghica*.
Membri: *V. D. Păun*, *N. Cosăcescu*, *M. Rahtivani*, *I. Clinciu*.

Sărbare școlară. Pe ziua „*Marelui Andrei*” din 30 Noembrie v. 1900 gimnasiul român gr.-or. din *Brad* aranjează următoarea sărbare școlară:

1. Joi la 9 ore dimineața se va celebra serviciu divin și la finea acestuia parastas în biserica română gr.-or. din *Brad*.

2. La 2 ore după amiază, aceeași zi, va avea loc în sala de cîntări a gimnasiului o producțiune publică cu următorul program:

a) deschiderea sărbării prin directorul gimnasial *G. Părău*;

b) *Imn la mormîntul Marelui Andrei*, de *Z. Boiu*, executat de corul studenților;

c) discurs ocașional, rostit de prof. *Dr. P. Opriș*;

d) *Sborul*, de *I. Vidu*, executat de corul studenților;

e) *Plugul blăstemat*, de *V. Alexandri*, declamat de *G. Chendi* stud. clasa IV. gimnasială;

f) împărțirea de ajutoare din „Fundatiunea *Andrei Șaguna*”;

g) *Marșul lui Mihailu eroul*, de *I. Vidu*, executat de corul studenților;

h) închiderea sărbării.

La această sărbare se invită publicul din loc și jur și părinții elevilor.

Contribuțiile benevole pentru sporiirea „Fundatiunii *Andrei Șaguna*” se culează public și în programa anului școlar curgător. Invitări speciale nu se trimit. *Brad*, 16 Noembrie 1900. *Georgiu Părău*, dir. gimnas.

Soc. acad. „Junimea” din *Cernăuți*, invită la *Comersul festiv* al aniversării de XXIII ani, care se va ține Joi, în 6 Decembrie st. n., în sala filarmonică. Pentru comitet: *Presidentul*: stud. jur. *E. Antonovici*. *Secretarul*: stud. jur. *D. Iliuț*. Începutul la 8 ore seara.

Profesorii prințului *Carol al României*. Micul prinț *Carol al României* acum învață materiile studiilor din clasele primare. Prințul va trece esamenele de clasele primare ca pregătit în particular. Cu pregătirea prințului au fost însărcinați până acum: *Părintele Nazarie* care predă religia și dl *Cionca*, profesor la școala comunității luterane va preda prințului limba română. Dl *Cionca* este ardelean și tatăl fenomenalei artiste de pian a dragălei *Aurelia Cionca*.

Boala veduvei împărăteșe a Germaniei, după-cum afirmă medicul francez *Dr. de Thomassey*, ar fi provenită din medicamentele ce le-a luat împărăteasa pentru-că se slăbească. Se spune anume, că veduva împărăteasă, deși trecută peste 60 ani, ținea foarte mult se și aibă trupul svelt și ușurel. În timpul din urmă împărăteasa a început să se îngrăseze grozav. Ca să-i recăștege trupul svelt de mai înainte împărăteasa atâtea medicamente de slăbire a luat până s’a bolnăvit grav.

Thaumatograph. Direcțiunea thaumatographului *Excelsior* aranjat în sala dela „*Gesellschaftshaus*” face cunoscut că producțiunile de azi și de mîne se vor începe la 6 ore seara. Azi se vor arăta tablouri vii din esposiția din *Paris*, ear’ mîne din războiul *Burilor*.

Primii fulgi de nea... De mult nu mai răsună în aer dulcele cîripit de păsărele. Și vîntul rece de mult a grămădit veștejilele frunze pe cărări. Grădinile și-au pierdut a florilor podoabă și pare-că natura întreagă a încercat de groaza pustulului și a gerului de iarnă, ce va să fie. Și domnia iernii mult nu va întârzi, căci azi solia ei gingașă, primii fulgi de nea s’au presărat pe pustiile cărări. Și ca mîne lîntoliu greu de nea s’au acoperi pămîntul înghețat și sânti lărmuitoare vor luneca pe troienitele drumuri... Și iarna stăpîna va fi pe noi... O de-ar îngheța iarna și suferințele sufletului nostru și miseriile lumii acesteia, pentru-ca primăvara îndestulării și primăvara progresului național să ne îmbobocească și viorelele fericirii să ni-le aștearnă pe ale traiului cărări...

Aniversarea alipirii Dobrogei. La Tulcea și Constanța a avut loc Marția trecută câte o frumoasă sărbare pentru aniversarea alipirii Dobrogei. Orașele au fost pavosate. La catedrală s’a oficiat *Te-Deum-uri*; prefecții ambelor județe au trimis telegrame de felicitare *M. S. Regelui*. Cetățenii deasemenea au trimis cu prilejul acesta numeroase telegrame Suvranului.

Contra usurarilor. Ministrul de interne al României luînd cunoștință de modul neomenos cum sînt speculați sătenii de cămătari, cari silesc pe țărani lipsiți să le plătească usura nepermisă, a hotărît să vie cu un proiect de lege contra acestor spoliatori. Ministrul a cerut judecătorilor sătești să-i trimită copii de pe toate sentențele ce au fost aduse în procesele dintre țărani și creditori, precum și de pe obligațiunile ce erau semnate de debitori.

Bustul lui Lascar Catargiu. Vineri s'a așezat în incinta camerei deputaților bustul regretatului Lascar Catargiu, fostul președinte al partidului conservator. Bustul este lucrat de sculptorul Storck.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. Cu prețul câte a unei cărămizi la localul, cu hală de vânzare, ce se intenționează a se acuire pe seama „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” au binevoit a contribui următorii locuitori din Tilișca, din cari cea mai mare parte economi, cărora li-se cuvine toată lauda și în nume: Petru Jugă sen., adm. protop., Petru Jugă jun., preot, Valeriu Milea, notar, Ioan Iosof, preot, Ioan Jugă, funcționar, Nicolae Jugă, Vasile Jugă, Simion Rodeanu, Savu Frăces, George Bratu, Pantilimon Băncu, Simion Grigorescu, Nicolae Răcu, Ilie Rodeanu, Toma Stancă, Ioan Poiana, Ioan Măneș, Teodor Stoia, Ioan Borcea, Martin Bratu, Avram Bunea, Dumitru Bunea, Ioan Bumbă, Ștefan Bratu, Dionisie Băncu, Simion Băncu, Constantin Băncu, George Băncu, Pantilimon Băncu, Pavel Băncu, Vasile Mielăș, Ioan Mielăș, Ioan Măniș, Constantin Mihailu, Constantin Trihenea, Dumitru Surciu, Ilie Stancă, Ioan Stoica, Ioan Hincă, Danil Iosof, Aleman Costea, Ioan Voicu, Ioan Răcu, Petru Lața, Teodor Popa, Petru Opreș, George Dancu, Gligor Popa, Ioan Zeicu, Petru Băișan, Ioan Nan, Gligor Cămpăan, Petru Crăciun, Dumitru Nan, Dumitru Băncu, Ilie Știrban, Dumitru Hincă, Ioan Bratu, Ioana D. Iosof, Maria C. Popa, Paraschiva S. Bratu, Elisabeta P. Băncu și Ana Bunea. În total 12 cor. 60 bani.

PARTEA LITERARĂ

Dr. Olariu.

Reflexiuni la „Spicuire”.

Lămurire.

În „Spicuire”, nrul 200 al „Tribunei” din acest an, contestând eu îndreptățirea traducției cuvintelor din Luca 2, 14: epî gîs eirîni, en antrôpois evdokîa, cu „și pe pământ pace între oamenii bunei voiri”, am adăos

1. pentru dl Dr. Olariu, la a cărei autoritate se referise dl Dr. P. Barbu, că traducția citată „mi-se pare o scăpare din vedere, dacă nu o regretabilă eroare de tipar; apoi că eu nu cunosc nici un exeget german, care să aibă traducerea așa cum ne-o dă dl Dr. Barbu după dl Dr. Olariu;

2. pentru dl Dr. Barbu, transcriind textul grecesc, am adăos că, mē supun la osândă, pe care d-sa „mi-o va dicta, dacă d-sa, care știe grecește, traducând în mod serios textul grecesc citat, va scoate textul românesc, pe care d-sa l-a publicat.

Cred că am fost destul de clar, ca să nu dau motiv la neînțelegere.

Dl Dr. Olariu, simțindu-se provocat, în nr. 217 al „Tribunei”, sub titlul „Reflexiuni la „Spicuire”, a) rectifică erorile de tipar din textul transcris de mine; b) îmi citează 4 exegeți germani (2 papistași, 2 protestanți), cari au evdokias în loc de evdokia, cum am reprodus eu textul; c) îmi dictează „osândă de 50 coroane în favorul fondului Ioan Popasu.”

O lămurire se impune:

ad a). Fie din cauza caligrafiei manuscrisului meu, fie din cauză că culeg-tipograf, în necunoștința limbii grecești, a cetit greșit, textul grecesc, transcris de mine, s'a imprimat cu aproape atâtea greșeli, câte cuvinte conține el. Și dl Dr. Olariu are perfectă dreptate să susțină că, din acel text cu greșeli, nu se poate scoate nici o traducție mea (deși eu n'am făcut nici una), nici altă traducție, pentru-că, așa cum se prezintă textul, este un non sens. Cu un dram de bunăvoință însă d-sa putea să admită că are de a face cu erori de tipar, neastănătoare de mine, erori semnalate la timp din parte-mi, și în parte, rectificate de onor. Redacțiune a „Tribunei”.

Abstrăgând însă dela erorile de tipar evidente, rectificarea dlui Dr. Olariu are un singur cusur: *isvorul unei ereșii*. D-sa rectifică cu: *eirîni en antrôpois evdokias* (genetiv) în loc de: *eirîni en antrôpois evdokia* (nominativ).

Textul cu *evdokia* (nominativ) e adoptat de întreaga biserică noastră, cu respingerea textului *evdokias*. Acest text al bisericii ortodoxe îl găsesc și în următoarele ediții ale Testamentului nou, pe cari le am înaintea mea:

1. *Leusden Iohannes*, Novum Testamentum graece (Impressit Immanuel Titius) Lipsiae MDCCXXII.
2. *Buttmann Philippus*, Novum Testamentum graece Editio altera et emendata. Lipsiae MDCCXCIX.
3. *Scholz Mart. I.* Augustinus Dr. Novum Testamentum graece. Lipsiae 1830.
4. *Tischendorf Const.* Novum Testamentum triglotum, Editio secunda. Lipsiae MDCCCLXV.

E dela sine înțeles că în fața textului adoptat de biserică universală, text, pe care se bazează o întreagă literatură

bisericăască, orice alt text ori alterare de text este o *eresie*.

ad b). Cu adevărat eu nu știam, cum nu știu nici astăzi, că ar fi existând exegeți germani, cari să aibă gresala dlui Dr. Barbu, acum și a dlui Dr. Olariu. Și exegeții, cități de d-sa, nu sînt pentru d-sa, ci contra d-sale, căci 1. Exegeții cități, prin rătăcirile lor cu evdokias, contrară bisericeii noastre, confirmă numai abaterea dlui Dr. Olariu dela învățătura și dela practica bisericii ortodoxe. 2. Chiar traducțiunea citată din *Bisping* (a celorlalți traducere nu ni-o citează „pentru-că ei nu traduc textul grecesc, ci-l comentează numai”). *Mărire* (este)... *unter Menschen des Wohlgefallens* nu poate fi tradus cu *oamenii bunei voiri* ci „*Menschen* fiind nearticulat, cu „*oamenii* de bunăvoire” ori „*oamenii ai bunei voiri*”. *Bisping* nu zice: „*unter den Menschen des Wohlgefallens*”, ci se căsnește să se apropie de textul grecesc nearticulat, și să fie și în armonie cu Vulgata, pe care o operă, căci Vulgata, și după Vulgata întreagă biserică apuseană are traducțiunea greșită cu *bonae voluntatis* în loc de *bona voluntas*, ear' după apusenii s'au luat și unii protestanți. Pe când *Bisping*, care ca toți tovarășii sei, știe ce face, spre a apăra o vedită greșală, pune articolul la un singur cuvânt nearticulat în original (evdokia, fie și evdokias, ca-și cum ar fi tis evdokias), pe atunci dl Dr. Olariu face două deodată: articolează pe ambe cuvintele nearticolate în textul original, traducând „*oamenii bunei voiri*”, care este un non sens. Când textul grecesc ar ave înțelesul, pe care îl dă dl Dr. Olariu, acel text ar trebui să fie așa: en tois antrôpois tis evdokias.

După textul din Vulgata dl Dr. Olariu, la nevoie, poate să traducă și cum a tradus, din cauza insuficienței limbii latine, care, prin imposibilitatea întrebunțării articolului, lasă latitudine erorii, pe când textul grecesc prin precisiunea cu care întrebunțează articolul, esclude posibilitatea ambiguităților ori echivocităților.

Textul grecesc are articol acolo, unde în casuri analoge, ar fi să se traducă în casuri analoge, ba și în casuri, în cari românește nu se poate traduce cu articol, textul grecesc e articolat.

Câteva exemple din Testamentul nou ne vor lămuri:

Efes. 2, 2: „Celui-ce lucrează en tois yiois tis apathias.

Efes. 5, 6... vine mânia lui D-zeu epitoys yiois tis apeitheas, vezi și Colos. 3, 6.

Mat. 9, 34... el scoate dracii en tō arhōnti tōn daimōnion.

Fapt. ap. 20, 19... „mi-s'au întemplat en tais epwoylais tōn Ioydalon.

Evrei 8, 1... care a șezut en dexia toy thronoy tis megalosynis en tois oyronois.

Luca 13, 6, 7... un smochin sădit en to ampeloni aytoy... caut rod en ti syki tayti.

Ioan 1, 5. Și lumina en ti skotia fainei luminează în întunec (rom. nearticolat).

Ioan 1, 10 en tō kosmo în — în lume (rom. nearticolat) era.

Rom. 2, 29: „...en kryptoy toydaios.

I. Petr. 3, 4: „...o kryptos tis kardias anthrôpos ș. a. ș. a.

Singura și fidelă traducțiune a variantei cu evdokias, respinsă de biserică universală, este cea dată de *Origen*: „*între oamenii pacea bunei voiri*”, traducțiune care are un înțeles, nu ca cea dată de dl Dr. Olariu. Origen, care, se vede, a avut și el înaintea sa un codice cu varianta evdokias, explică traducțiunea cu cuvintele: „*Pax enim, quem non dat Dominus, non est pax bonae voluntatis*”. (Homil. în Lucam, trad. de Hieronim, apud Migne. Tom XIII., pag. 1831. 2 și Tom. XXVI. pag. 261).

Nu voesc nici pe departe să ating susceptibilitatea dlui Dr. Olariu când îi atrag atențiunea asupra atât de cunoscutei cantări, numită *Slavoslovie* sau *Doxologia cea mare*, care în biserică noastră se cetește și se cântă în toate zilele: „*Mărire întru cei de sus lui D-zeu și pe pământ pace, între oamenii bunei voiri*”. Această cântare nu este alta decât textul discutat de noi, și care numai nu se poate schimba de dragul unei variante în codice, ori-cât de măiestrit ar fi ea sprijinită de aderenții ei.

Nu știu, acum, în ce spirit e scrisă cartea dlui Dr. Olariu cu „*oamenii bunei voiri*”. Dacă e scrisă cu tendință intereclesiastică, numai din punct de vedere critic — cu tendință papistașă ori protestantă nu pot admite, — critica ar ave să se pronunțe asupra traducțiunii din vorbă numai cu privire la știință. Dacă însă e scrisă pentru ortodocși, ori chiar pentru studenții de teologie, d-sa a greșit, și în acest cas d-sa trebuie să se pună în conștiință cu biserică, în sinul căreia funcționează și ale cărei vederi dator este să le susțină, nu să le combată.

Un nou avis celor îndato-ați „*drept se îndrepteze cuvântul adevărat*”.

Dacă dl Dr. Olariu rămănea numai în cadrul chestiunii, care-l privia pe d-sa, cred că era la locul d-sale.

ad c). D-sa însă, cu, ori fără autorizațiune, nu știu, întră în rolul dlui Dr.

Barbu, și presupunând că a tradus în mod serios textul grecesc: kai epî gîs eirîni, en antrôpois evdokia cu: „și pe pământ pace între oamenii bunei voiri”, încheie zicând: „Acum binevoiesc d-sa, dacă e serios, a primi osândă de 50 cor. în favorul fondului de ajutorare „Ioan Popasu” din loc. Cred, că suma aceea nu e prea mare; e neînsemnată taxa ce plătește d-sa, ca să cunoască încă câțiva autori teologi germani, apoi o plătește pentru un scop filantropic”.

Toamă fiindcă sînt serios, să mă ierte dl Dr. Olariu dacă concludiunea nu i-o iau în serios.

Nu i-o iau în serios pentru-că:

1. În declarațiunea mea reprodusă și de d-sa, eu mē supun osândei nu în cazul când d-sa, dl Dr. Olariu, îmi va arăta autori, cari să adereze rătăcirii apusenilor — de acestia știam și eu; chiar nici în cazul când „mi-ar fi probat d-sa, că sînt autori cari traduc ca și d-sa, cu *oamenii bunei voiri*. Supunerea mea de bunăvoie la osândă nu-l privia pe d-sa, ci pe dl Dr. Barbu.

2. În declarațiunea mea eu fi declar dlui Dr. Barbu foarte lămurit că dacă d-sa, adevăd dl Dr. Barbu va traduce în mod serios textul: epî gîs eirîni, en antrôpois evdokia cu „și pe pământ pace între oamenii bunei voiri”, eu mē supun la ori-ce osândă îmi va dicta d-sa. Cum însă a) dl Dr. Olariu nu e dl Dr. Barbu, și chiar reprezentând pe colegul d-sale, b) d-sa n'a făcut traducțiunea cerută, nici serios nici nesuserios, ci i-am dovedit eu nu numai că traducțiunea d-sale cu *oamenii bunei voiri* este un non sens, că una zice Neamțul, după care se orientează d-sa, și alta zice d-sa, ba i'am arătat și adevărata traducțiune a textului greșit; ear' adoptarea variantei evdokias este o *eresie*:

Aș putea deci să-i întore dlui Dr. Olariu împrumutul și să-l supun și eu cu același drept, cu care d-sa mē supune pe mine, la un canon oare-care, ca să aibă prilej a cunoaște, nu autori germani, ci autori ortodocși, dar' nu voesc să mă fac caraghios.

București, 14 Noembrie 1900.

Protopresbit. Simeon Popescu.

POSTA REDACȚIUNII

Suprasolitorii. Întrebări de asemenea natură se adresează respectivului în persoană, cu graiu viu, nu prin gazete, și încă — anonim. Cel-ce vrea să știe ceva, spună pe față că cine e!

Berut (Albania). Regretăm că nu ajungem să facem și astfel de servicii. Adresați-vă direct: I. L. Adler, bancher, Sibiu.

CĂRȚI ȘI REVISTE.

Despre Anuarul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. „Foaia pedagogică” din Sibiu scrie:

Anuarul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, cuprinzând unele date dela întemeierea ei (1867) până la 31 Decembrie 1899, publicat de comitetul reuniunii. Sibiu, „Tipografia”, societate pe acțiuni, 1900. 8°, 132 pag.

O reuniune de meseriași români, care se numere 30 de ani de existență, nu e lucru prea obișnuit, nici chiar în acest timp al însoțirilor de tot felul; dar' e lucru, care hotărît trebuie să facă cea mai plăcută impresiune, când asupra lucrării pacifice și rodnice ale unei astfel de reuniuni românești ni-se înfățișează o iconă interesantă și instructivă, precum ni-o oferă „anuarul” reuniunii. Prin o reproducere din memoriile inedite ale asesorului consistorial N. Cristea, în temeiul și conducătorul reuniunii în curs de peste 25 de ani, ni-se arată cum s'a urzit ideea unei reuniuni a meseriașilor români din Sibiu într'un timp când meseriașii acestia erau corbi albi între noi, greutățile, ce a întimpinat în lucrarea ei și cum pas de pas ea a cucerit terenul și, spriginită de buni protectori, a ajuns să prospereze din ce în ce tot mai mult. La început cu 30 membri (28 sodali și 2 măiestri) reuniunea a ajuns în anul 1875 la 107 membri, a scăzut până la 1882 la 60, eară în 1892 cu fluctuațiuni în anii mijlocii a ajuns la 79, sporindu-se și felurile meseriilor. Sărbând la anul 1892 existența de 25 de ani și prin o expoziție de produse industriale ale meseriașilor români din Sibiu și jur, numărul membrilor a mers crescând până la 1899 când se arată 137, dintre cari 36 măiestri și 99 sodali. Activitatea reuniunii se manifestă nu numai prin aceea, că dă meseriașilor ocaziune a cultiva între dinții prin conveniri simțul de solidaritate și sprijinire mutuală și a se perfecțiune în meseriile lor prin împărtășiri împrumutate de cunoștințe și experiențe, ci și prin întemeierea de fonduri în scopul înlesnirii progresei în meserii, al ajutorării văduvelor și orfanilor meseriașilor români,

și prin lucrarea săvîrșită mai ales în anii din urmă, sub conducerea zelosului president Victor Tordășianu de a ridica nivelul cultural al meseriașilor nostri prin întemeierea unei biblioteci, prin susținerea unui cor vocal al reuniunii, prin producțiuni publice cu cântări și declamări și îndeosebi prin ținerea regulată, la anumite intervale, de serate, în cari membrii se îndeletnicesc a face discursuri instructive din sfera ocupațiunilor lor și a cetii și declama din autorii români, ca așa să nu rămână străini de pulsațiunile vieții culturale, săvîrșite în mijlocul poporului, căruia și ei aparțin.

Pe lângă raporturile făcute la adunările generale iubire asupra mersului afacerilor reuniunii, pe lângă discursurile preșidenților, ținute la anumite ocazii festive și pe lângă alte comunicări despre starea materială și morală a reuniunii, anuarul „și-a ținut de datoriță a ne înfățișa pe anumiți membri ai reuniunii, cari au escelat prin activitatea lor pentru promovarea scopurilor ei. Acestia sînt asesorul consist. Nicolae Cristea, întemeietorul, arhiepiscopul și metropolitul Andrei Șaguna, primul patron al reuniunii, episcop. Caransebeșului Nicolae Popea, nașul steagului reuniunii, neguțetorul Antoniu Bechnitz, întemeietorul unei fundațiuni a reuniunii și tipograful Nicolae Simtion, primul vice președ, și membru onor al ei. Espunerea activității lor pentru reuniune este însoțită de portretele lor foarte bine nimerite și foarte bine executate în zincografie.

Un mic monument cultural al poporului nostru reprezentând acest anuar, îl recomandăm în deosebită atențiune a învățătorimii noastre, care avînd puțință, ba și datorința a îndupleca pe cât se poate mai mulți elevi buni ai școlii populare la îmbrățișarea carierei de meseriași, va primi dintr'insul bune și esacte informațiuni asupra vieții meseriașilor nestri.

B.

„Căldarul Poporului” pe 1901.

— Vocî din presă. —

Am amintit că „Căldarul Poporului” pe 1901, a fost bine apreciat din partea ziaristicii noastre. Continuăm azi cu vocile de ziare asupra lui:

„Gazeta Transilvaniei”.

În editura și tiparul „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu a apărut „Căldarul Poporului” pe anul comun 1901. Deși format mic, avînd tipar mărunt și îndesat, e destul de bogat și foarte variat, cuprinzînd și din literatură o parte destul de mare și bine aleasă. Costă 40 bani.

„Unirea”.

„Căldarul Poporului” pe 1901. Anul XVI. Sibiu, editia „Tipografiei”, pag. 169 plus inseratele, preț 40 bani. Primul și cel mai bun Căldar pentru popor. Are și de astădată o mulțime de ilustrații frumoase executate, articli literari, poezii și „Răvașul” de pe anul expirat. Ca nouate are un șematism al așezămintelor românești din patrie: bisericile, școlile, reuniunile, băncile, însoțirile ș. a. Il recomandăm cu toată încrederea.

„Bunul Econom”.

„Căldarul Poporului” pe anul 1901 a apărut la Sibiu, cu un bogat cuprins, bine potrivit pentru popor. „Căldarul Poporului” care acum în al 16-lea an, e prea bine cunoscut în toate părțile, decât să fie lipsă să-l mai descriem. Vestim numai că a apărut, că e tot așa de bogat și îngrijit ca în trecut, și credem că toți vor grăbi a „și-l procura dela „Tipografia din Sibiu, cu 20 cr. și 5 cr. de porto.

„Revista Ilustrată”.

„Căldarul Poporului”. A apărut Căldarul Poporului pe 1901, cel mai bun, mai ieftin și mai potrivit pentru trebuințele poporului român.

Preoții și învățătorii nostri dela sate ar face un lucru vrednic de laudă dacă ar recomanda Căldarul acesta la toți știitorii de carte din comuncle lor. E un Căldar ce-i recunoscut de îndepășabil pentru ori-ce casă românească.

„Transilvania”.

„Căldarul Poporului”. (an. XVI.) corăspunde deplin numelui, ce-l poartă, el are deja o reputațiune bine stabilită în opinia noastră publică și această bună reputațiune ținde a „și-o afirma tot mai mult. „Căldarul Poporului” e cel mai cu pricepere redactat pentru trebuințele poporului nostru, a cărui carte de toate zilele a devenit de mult. Bogat în cuprins și de astădată, cu o parte informativă potrivită trebuințelor poporului, și avînd o mulțime de ilustrațiuni de actualitate, acest Căldar va fi răsfoit de sigur cu drag de poporul nostru. Preț 20 cr. (40 bani).

„Băncile de emisiune și circulațiune monetară”, în special Banca națională română, de A. D. Damianof. — București, editura „Nouei Reviste Române”. Preț 1 leu 50 bani.

„Din Istoria banatului severin”. Se accentuează din toate părțile, că în literatura noastră ramul istoric e cel mai puțin cultivat; abia la lungi intervale de timp dacă apare câte o monografie, o schiță, ori tractarea cutărui episod din istoria Românilor ardeleni și ungureni. Nu prea avem oameni cari să poată jertfi timp și bani pentru scrierea arhivelor, ca să scoată comoara istoriei noastre și să o dea publicității.

Cu atât mai recunoscători trebuie să fim deci acelor puțini scriitori, cari tocmai acest ram al literaturii noastre ni-l îmbogățesc cu scrieri bune și de valoare permanentă. Între acești puțini, în timpul mai recent „și-au eleuat loc de onoare doi fii vrednici ai neamului românesc. Unul Ardelean, în serviciul bisericii gr.-catolice, celalalt Bănățean, în serviciul bisericii gr.-orientale. Ardeleanul cu un op din domeniul istoriei bisericești, Bănățeanul cu un opșor din domeniul istoriei profane; amîi câștigându-și merite la recunoștința neamului lor. Cartea dlui canonic Dr. A. Bunea despre episcopul Klein a fost foarte favorabil apreciată în toate recensiunile câte s'au scris, până acum despre ea, și toate i-au recunoscut netăgăduita valoare.

Ermeneutica biblică, compusă după Ubaldo Ubaldi, de Dr. Victor Szmi-gelski, cu aprobarea ordinariului metropolit gr.-cat de Alba-Iulia și Făgăraș. Tipografia seminarului arhiepiscopesc din Blaj. Editura autorului. Preț 2 cor.

Autorul destinează venitul curat pentru fondul provincial de salarizare al preoților și învățătorilor

Istoria politiceii, după Sir. Frederick Pollock, de Teodor V. Păcășian, Sibiu, tiparul „Tipografiei”, societate pe acții. Editura autorului. Pe 13 coale 8° mic în broșura aceasta dl Păcășian ne dă idei și cunoștințe despre „originea politiceii și a scrutării științifice în filosofia greacă”, despre „evul mediu și renasterea” cu referință la istoria politiceii, „secolul XVIII. și contractul social” și „teorii moderne despre suveranitate și legislatură”. Cât pentru stil și limbă, dl Păcășian e cu mult mai bine cunoscut publicului român prin scrierile sale de până acum, decât să fie lipsă a pune în vedere al stilul ușor și curat românesc al broșurei „Istoria politiceii”.

Preț de 1 coroană (în România 1 fr. 25 bani) e minimalul preț ce se poate pretinde pentru o scriere bună, instructivă și folositoare, cum e „Istoria politiceii”. Credem deci, că publicul românesc nu va pregeta să „și-o procure. Se capătă la autor, în Sibiu (Nagyszeben), Hechtgasse nrul 16.

Sosiți în Sibiu.

La 3 Decembrie n. 1900.

Hotel „Imperatul Romanilor”: Lányi, inginer din Alba-Iulia; Pálffy, proprietar din Gagy; Dr. Koch, fabricant din Pechlarn; Végh, locotenent din Ajud; Bosin, antreprenor din Apața; Cernokrak, vicecolonel Dr. Busch, medic de reg. din Brașov; Albrecht, locotenent din Brașov; Polgár, inspector din Cluj; Dr. Cosoreanu, medic din Căneni; Cananau cu soția, Cerches, din Căneni, ingineri. Fröhlich, comerciant din Viena.

Hotel „Neurhrer”: Dr. Nemes, director din Făgăraș; Herz din Petroșeni, Weinert din Brașov, Ilamony dia Arad, Kertész, Schlesinger din Budapesta; Barányi din Gherla, comercianți; Bardosi, locotenent din Oradea-mare; Fleischmann, medic veter. din Blaj.

Hotel „Melter”: Schwarz, forestier din Sebesul-săsc; Bobciu, capelan din Petreni; Gromes din Marpod, Seuleanu din Pianul-de-sus Mohan din Bendorf, notari.

Teatrul orașenesc în Sibiu.

Direcțiune: Leo Bauer.

Marți, 4 Decembrie n. 1900.

JOHANNISFEUER.

Dramă în 4 acte, de Hermann Sudermann. Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

LODEN STIRIAN

pentru rind de vestimente,
mantile,
havelock,
haine de sport,
"pompierei",
livrée, "pompieri",
toate din po-
stăvuri de
lână curată

Cele mai moderne și
mai fine calități de **STOFE DE POSTAV**
pentru haine de bărbați.

Cel mai mare deposit
de stofe pentru **PALTOANE DE IARNĂ.**

Camgarne negre și albastre,

[320] 20—26

Cheviot dela cor. 3.— în sus.

→ Mustre liber de spese. ←

Secția de postăvuri a firmei **Kastner & Öhler, Gratz.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE, PROMONTOR.

[384] 6—22

Din editura „Tipografie”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcălă și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile teranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărășnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstărea de mamă. Legenda populară din giulur Nășudului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojens Némecová, tradusă din limba bohemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turenului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevray. Un exemplar 16 bani.
19. Cămpotoca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndărășnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1889). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul aloe Vântura-Teară. Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpăratoarea. Din poveștile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasmile lui Nicolae Gogo. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasmile lui Nicolae Gogo. Un exemplar 40 bani.
28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Scărcețul. Comedie de Molière. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Nusele-impărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-impărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazăr. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulin. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislașconi. Un exemplar 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 80 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Rusalina pământului. Poveste de Nicolae Trimbițeni. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandre Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenov. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 80 bani.
47. O cută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 14 bani.
48. Poesii populare. Căntece bătrânești. Din culegerile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și pește tot vânzătorilor, se dă rabatul convenit.

Se află de vînsare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine vrea să cunoască frumoasa țară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Eorla și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murșului, apoi Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate zările noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, serie între altele:

Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce intrădever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

„Porumbăceana”,

casă de economii, societate pe acțiuni în Porumbacul-inferior (Alsó-Porumbák), comitatul Făgărașului,

și-a început activitatea la 1 Octombrie n. 1900.

Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

1. Depuneri făcute la a căror ridicare nu se cere abdicare cu 5%.
2. Depuneri făcute cu condițiunea de a se anunța ridicarea lor conform statutelor atât dela particulari cât și dela corporațiuni cu 6%, solving în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Depuneri și ridicări se pot face și prin postă și se resoală cu reîntoarcerea ei.
3. Acoardă împrumuturi pe lângă cambii și obligațiuni cu cavenți.

Porumbacul-inferior, în 1 Decembrie 1900.

[408] 1—1

Direcțiunea.

Dacă voți să beți cafea bună

comandați dela

„Societatea fumană

pentru

importul de cafea”

din Fiume

(Fiumaner Kaffee-Import-Gesellschaft aus Fiume).

4 1/2 chg. New-Cuba, fină, curată . fl. 6.75

„ Manilla, aromatică, tare . „ 6.75

„ Hodeida-Mocca, cu gust

admirabil . „ 7.42

„ Soerabaja, beutură prețioasă . 8.55

„ Cuba, Ceylon, Menado,

amestec minunat (decare se-

parat pachetată) . „ 7.42

La cafea poate să fie pachetată 1/4 chg.

Thee imperială 1 fl. 60 cr.

Toate se trimit franco și vănuite,

[382] 7—10 cu rambursă.

Lista prețurilor
gratis și franco.

Mijlocul probat prin autorități medicale și în spitalele mai mari folosit cu rezultat escelent este:

spirt de reumă (Reuhma-Geist)

cu efect sigur și extraordinar grabnic contra gicht, reumă, ischias etc.

Efectul este în unele cazuri așa de extraordinar încât adese-ori și la cele mai învechite boale după întrebunțare de câteva-ori înceată durerile cele mai acute.

Durere de dinți și de cap se vindecă în 5 minute.

Prețul unei sticle cu instrucție pentru folosit costă 1 cor., în calitate mei tare 2 cor. 40 bani.

Se capătă aproape în toate apotecile.

Pe postă cu rambursă sau trimițându-se banii înainte se expediază de către subscrisul

WIDDER GYULA,
apotecar în S.-A.-Ujhely.

Depozit principal în Budapest: la apoteca dlui Josef Török, Király utca 12 și la Egger-Nádor Apoteker, VI., Váci-körút 17. În Sibiu la apotecile I. C. Molnár, Gottlieb Henrik, E. Rummel. În Sebeșul-săsesc la apoteca Ludwig Binder. În Mediaș la apoteca Josef Oberth. În Cohalm la apoteca Ed. Victor Melas. [392] 3—20

A apărut și se află de vînsare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu”,

cuprinzînd

unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani; cu porto postal 1 cor. 40 bani

La porunca preainaltă a Maiestății Sale ces. și apostolice reg.

XXI. loterie de stat ces. reg.

pentru generale scoupi filantropice militare.

Această loterie de bani,

unica permisă de lege în Austria

cuprinde **18.122 câștiguri în bani gata**
în sumă totală de 418.640 coroane.

Câștigul principal este de

200.000 cor. în bani gata.

Tragerea (sortirea) se face irevocabil la 13 Decembrie 1900.

Pentru plata câștigurilor garantează regia loteriei ces. reg.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se vînd: La secția pentru loteriile de stat în Viena, I., Riemergasse 7, la colecturile de loterie, tutungerii, la oficii de dare, postă, telegraf și tren, la case de schimb etc. Planurile de sortare se împart gratuit la cumpărătorii de losuri.

→ Losurile se expediază gratuit. ←

Dela direcțiunea regiei ces. reg. a loteriei.

Secția loteriilor de stat.

[354] 10—10

Ilustrații românești!

Cărți postale

cu

ilustrații românești

„...toate 'n tot
Frumoase cât eu nici nu pot
Mai frumoase se-mi socot —
Cu mintea mea,

in

peste **20 variante,**
care de care
mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată
la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăci nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

Cuprinsul oel mai bogat și mai valoros.

Eminenta revistă pentru politică, literatură, știință și artă:

Noua Revistă Română

ce apare la București (România)

sub direcția distinsului literat prof. univ. C. Rădulescu-Motru

se abonează și se vinde

cu numerul singuratică la 1 coroană la administrația ziarului „Tribuna”.

→ Apare de două-ori pe lună. ←

Prețul abonamentului pe un an 24 lei, pe trei luni 6 lei.

Redacția și administrația la București, Pasagiu-român 20

Cu oala orarea celor mai distinși literați.

„Foaia Poporului”,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului”

ese în fiecare Duminică, în format ecart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată abona această foale

„Foaia Poporului”

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.